



KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Placa in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194

Učvrstitev Male antante

Politična napetost v Evropi. — Dva velika politična tabora. —
Politično sodelovanje malih držav.

Današnji politični red v Evropi temelji na določbah mirovnih pogodb, ki so bile sklenjene po svetovni vojni med državami-zmagovalkami in med premaganimi državami. Mirovne pogodbe so razdeležale prejšnji red popolnoma; nekaj držav je izginilo, druge so ostale, toda v čisto novi obliki, cela vrsta držav pa je na novo nastala. Med te države spada tudi naša kraljevina.

Z novim redom pa premagane države niso bile in še danes niso zadovoljne. Pod pritiskom oborožene sile so morale sicer pogodbe podpisati, toda že od vsega početka je bilo jasno, da bodo premagane države napele vse sile, da dosežejo revizijo mirovnih pogodb. To se pravi z drugimi besedami: Po letu 1918. je orožje sicer utihnilo, zato pa se je toliko hujše nadaljevala diplomatska in gospodarska borba, ki še danes ni končana.

Čisto naravno je, da sta se morala v tej borbi izoblikovati dva velika politična tabora: v enem so se zbrale države, ki si priborjenih pravic niso dale kratiti, dasiravno so v mnogih vprašanjih (reparacije!) popustile, v drugem taboru pa so se zbrale države, ki hočejo na vsak način doseči izpremembo današnjega političnega reda v Evropi.

Prvo skupino držav vodi Francija, drugo skupino pa vodi Nemčija, katero podpira v najnovjšem času v jako izdatni meri tudi Italija.

Proti številnim poskusom za izpremembo današnjega političnega položaja v Srednji Evropi se je osnovala že pred leti zveza med Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo. Ta zveza, imenovana Mala antanta, si je nadela nalogo, da brani sedanje politično stanje predvsem v Srednji Evropi; kajti vsaka izprememba današnjih političnih mej v Srednji Evropi bi porušila temelje, na katerih so zgoraj naštetе države zgrajene.

Poleg tega glavnega temelja pa se je pojavila še cela vrsta drugih vprašanj, ki so bila vsem državam Male antante skupna, pojavila pa so se tudi vprašanja, v katerih je bilo težko doseči soglasnost. Kolikor bolj pa je rasel val revizionizma zlasti na Ogrskem, toliko bolj so se morale države Male antante bližati druga drugi, dokler ni prišlo pretekli teden v Ženevi pod pritiskom današnjih političnih razmer do velevažnih sklepov o enotni politični organizaciji Male antante.

Ti sklepi so za nas zgodovinskega pomena, ker bodo določali vso našo vnano politiko za dolgo vrsto let.

Mi vemo, s kako velikimi žrtvami je bilo doseženo naše ujedinjenje, ki je naši državi določilo naše sedanje meje. Prav isto velja tudi za Čehe in za Romune. Te meje pa hočemo mi tudi braniti in jih ohraniti, kajti samo v svoji lastni državi nam je dana možnost, da se lahko nemoteno razvijamo v vsakem oziru. Mi ne hrepenimo

po tuji lasti, a tudi tega, kar je naše, si ne damo vzeti od nikogar več. In kakor smo odločni in hočemo biti odločni mi v obrambi svoje lasti, tako so odločni v tem pravcu tudi Češi in Romuni. Vse nas veže velika politična skupnost.

Razumljivo je pač, da so naši nasprotniki, ki komaj čakajo na razpad Male antante in njenih delov, zagnali silen krik, ko se je zvedelo za novo poglobljeno zvezo. A baš ta krik, ki odmeva iz časopisja nam neprijaznih držav, najbolje dokazuje, da smo na pravi politični poti.

Ta krik pa dokazuje še nekaj drugega. Dokazuje namreč, kako veliko pogreško so napravili oni, ki so baš v sedanjih silno kritičnih trenutkih načeli vprašanja, ki posegajo silno globo-

ko v življenje Jugoslavije, Češke in Romunske. Vse, kar je nam neprijaznega in nasprotnega v svetu, se je razveselilo do neba, češ, sedaj prihaja naš čas — vse, kar so ustvarile mirovne pogodbe, bo samo od sebe propadlo, mi bomo pa pobirali plodove razdiralnega dela. Ker pa naši neprijatelji sedaj vidijo, da so v svojih upih ogroženi in da nas še ni volja, da bi si sami zadrgnili vrv okoli vratu, zato sedaj kriče in vpijejo in zabavljajo, kar morejo, češ da smo mi tisti, ki hočejo podirati, ne pa oni!

Vse vpitje naših nasprotnikov pa nas ne sme motiti. Mi moramo biti samo mirni in složni in dokazati s svojimi deli, da hočemo ohraniti mir in red in da si ne damo od nikogar vzeti tega, kar je naše.

To je sedaj naša prva in glavna dolžnost. Ko bomo pa čutili, da je naša skupna državna hiša dovolj zavarovana pred rovanjem naših vnanih nasprotnikov, takrat bo čas, ko bomo lahko namenili vprašanja, ki se tičejo samo nas samih, ker jih bomo reševali lahko mi sami.

Velike občine in naše sodstvo; temu primerne važne reforme!

Sedaj, ko se z vso resnostjo pripravlja zakon o strnjenju malih občin v naši državi v velike občine, si dovoljuje pisec tega članka opozoriti kmetstvo na važne reforme, ki bi se morale ob tej priliki izvesti v naši državi, ker so za prosto ljudstvo izredne važnosti.

Dočim male občine niso mogle tega vprašanja načeti, ga zamorejo velike prav lahko rešiti in bi bila ta rešitev ljudstvu v ogromno korist.

To vprašanje je obvezno občinsko sodišče v vseh civilnih sporih in navadnih žalitvah na časti posameznih oseb v dotični občini, tako da bi pred redno državno okrajno sodišče spadale preko občine samo zadeve zločinstva in hudo delstva.

Koliko se z neštetimi ne potrebnimi civilnimi pravicami ali prostimi žalitvami pri našem narodu zapravi denarja s povsem nepotrebnimi tožbami civilnimi ali iz vzrokov navadnih žalitev, to ve vsak pravi rodoljub pri nas na deželi, ki z žalostjo gleda, kako nepremišljeno ljudstvo zapravlja svoj zadnji dinar in kako se zadolžuje, da plačuje zastopnike, ki imajo v vsakem okraju na tisoče vknjižb in rubežev samo radi kakih civilnih pravic ali navadnih žalitev; nazadnje pa, ko obe stranki omagata, ker ali ena ali obe ne zmoreda več stroškov, se morata ali pobotati ali pa denarno slabejši zgubi pravdo, ker več ne zmoreda denarja za stroške ali pa mu zastopniki za stroške že rubijo in prodajajo ali pa ga nočejo več zastopati, ker jim ne more že prej naraslih stroškov izplačati.

Vsak ve, kdo najbolj čuti posledice takih nepotrebnih pravic; zopet občina, v kateri dotični pravdar stanuje. Kolikokrat se zgodi, da

mora potem domača občina takega pravdarja rediti na stare dni, da hodi od hiše do hiše in oskrbeti otroke, ako so še mladoletni; zastopniki v pravicah pa so prodali njihovo vse premoženje in se niti najmanj ne brigajo, kdo bo redil otroke in ženo takih trmastih pravdarjev.

Prej so jim pripovedovali, da bodo zmagali v pravdi, potem pa, ko ni več denarja in premoženja, pa ga nikdo ne pogleda več in kruha prosi tak pravdar, ko ne more več delati zase in mnogokrat za otroke, pa le pri prebivalcih v lastni občini in če se ne da ne njemu ali otrokom, pa se zgodi dostikrat, da začnejo krasti ali si za silo sami živež jemati.

Pravi krivci teh pravic pa se v mestu takrat celo nič ne zmenijo za te reveže in v mesto še niti beračit ne smejo, ker ima vsak tak gotovo tablo na vratih z napisom »beračenje prepovedano«.

Ali naj ta metoda trpi večno ali se nikomur ne odpirajo oči, da je vse naše sodstvo zabredlo na podlago moči težkega kapitala in da je strahovito nevarno iti srednje premožnemu človeku si iskati pravice danes, ko se že zahteva naprej kar težke odstotke za državo za izrek pravde, vsaka vloga je podvržena težkim taksam in kolekom, zastopniki pa imajo za vsako večjo vsoto 25.000 Din kar za prvi narok za par minut 1000 Din in pozneje pa za vsako razpravo po par tisoč dinarjev od pol ure.

Torej za prvi narok 1000 Din, kar pomeni 2 ali celo 3 krave ali pa lepega vola, ki ga kmet mora rediti od 3 do 5 let in vsaka razprava, če stane 1000 ali 2000 Din, pa po 2 vola ali 3 do 4 krave, to so strašne številke.

Kako je to danes, da tega strahovitega izčrpanja nikdo ne vidi in se ne oglasi, da se mo-

rajo tudi tarifi teh gospodov zastopnikov prilagoditi duhu časa in silno padajočih cen poljskih pridelkov in živine.

Ko je lansko leto neki slovenski kmetški poslanec interpeliral v državnem zboru radi teh groznih tarifov, pa je neki gospod minister izrekel in zavrnil interpelacijo, da gospodje odvetniki ne zaslužijo preveč.

Porazno je to zbolelo vse prave rodoljube, ki vidijo dan na dan, kako taki zastopniški rodoljubi danes, ko se ne sme gnati sicer posestva na dražbo in živine, predlagajo vknjižbe z velikimi tarifnimi stroški in povrh še takse za vknjižbe, da je človeka kar strah, kdaj naj ljudstvo plača te dolgove iz zastopstva povrh pa še stroške za vknjižbo, pred katero je bila navadno tožba in nato izvršilnim potom vknjižba.

Istotako so prej mnogi trgovci kmetom naravnost vsiljivo kreditirali razno potrebno in nepotrebno blago, sedaj se pa terjajo dotični zneski potom zastopnikov, kar je vse združeno z izredno velikimi stroški.

Vendar pa bi bilo celo lahko mogoče, da bi se izdala naredba, da se mora za vsak dolg najprvo pozvati dolžnik s priporočenim pismom, da plača, ako ne plača, pa se da pri okrajnem sodišču najprvo na zapisnik, ki ga pozove na sodišče k razpravi, da ali pristane na plačilo ob gotovem roku ali pa si pusti vknjižiti in se dogovorita pri tej priliki upnik in dolžnik način odplačila in obresti dolga.

Sedaj se navadno dogaja, da dosežejo stroški izterjevanja dolga ali enako višino kakor dolg ali pa polovico dolžne vsote ali pa še dolžno vsoto celo presegajo.

Vse take in podobne civilne zadeve bi zamoglo skoro brez vseh stroškov reševati obvezno občinsko sodišče, kakor sem ga že prej omenil.

Ako se pomisli, da so v starih časih reševali naši predniki po župah ali srenjah vse spore in na ta način, da so si dotični izvolili izmed svoje župe ali srenje svoje občinske moče, katerim so zaupali in pred te sta prišli ob določenem času obe stranki s svojimi pričami; tam so na podlagi zasluišbe obeh strank in prič potem zadevo razsodili ti moče ali starešini.

Kje so takrat biti potrebni silno dragi zastopniki s svojimi visokimi tarifi, ki mnogokrat ugonobijo celo premoženje obeh strank ali ali pa ene stranke do polovice, druge pa celo?

Prepričani pa smo že kmetje davno, da bi vendar zamogli sodniki, ki imajo visokošolsko izobrazbo, soditi na podlagi prič tudi brez dragih zastopnikov, posebno če ima ena stranka kako malo premoženje, ki si odvetnika ne more najeti, bi si ga druga stranka, ki ima premoženje ali pa trmasto riskira, najeti ne smela; splošno mnenje prevladuje med ljudstvom, da bi učeni gospodje sodniki pravico morali najti po zasluišbi prič brez umešavanja za drag denar od strani zastopnikov.

Na zaprositev zastopnikov revnih pri odvetniški zbornici pa prosto ljudstvo ne misli in mnogi tudi temu neplačanemu zastopstvu ne zaupajo posebno, manjši posestniki, ki plačajo preko 60 Din davka pa tudi do tega zastopstva sploh pravice nimajo.

Pisec tega članka zato predlaga čitateljem »Kmetškega lista« v takojšnje razmišljanje, da vsled nevzdržnosti teh visokih zastopniških tarifov vlada dovoli in odredi, da se osnujejo v velikih občinah, kakor se bodo sedaj združile, sodišča, da si vsi volilci občine izvolijo po 6 do 12 občinskih moč, ki imajo vsaj ljudsko šolo ali pa so na glasu kot izkušeni in pošteni gospodarji, brez kakih zločinskih kazni v svojem življenju.

Ti bi se vsak mesec sestali na sedežu občine vsaj po enkrat, ter bi odločil žreb, kateri sodijo dotični dan.

Najprvo zasluišijo stranke in skušajo doseči mirno poravnavo, ako to ni mogoče, predlagajo stranke za prihodnji sodni dan vsaka svoje pri-

če in te se drugi sodni dan povabijo in zasluišijo; nato razsodijo ti 3 moče in občinski tajnik pa je zapisnikar, ki nima glasovalne pravice.

Razsodijo ali soglasno ali pa tudi ako se izrečeta dva za pravdorek in tretji pa sme imeti tudi svoje mnenje in ga utemelji zakaj, ter se to vpiše tudi v zapisnik.

Ako stranke s tem niso zadovoljne ali ena izmed obeh, sme apelirati na redno okrajno sodišče, ki pa potem mora zahtevati zapisnik obravnave pri občinskem sodišču za lažji pregled in presoja dotičnega primera.

Pri okrajnem sodišču pa, ako si ena stranka ne more ali noče najeti svojega zastopnika, si ga ne sme druga stranka isto tako najeti, samo, da ostane sodstvo v očeh vseh enako, ne pa samo za denarno močne ljudi.

Na občini stranke ne plačajo nič drugega, kakor malo določeno pristojbino, ki se ravna po tem, koliko časa so dotični občinski moče porabili za katero zadevo, tako da imajo dotični 3 člani občinskega sodišča plačano pošteno dnevno za svojo zamudo in dejanske stroške dotičnega dneva.

Okrajno sodišče jih pa po izvolitvi na dobo 3 let, dokler traja funkcija občinskega odbora, pred začetkom te službe zapriseže, da bodo sodili vsekdar pravično po svoji vesti in so zato kazensko odgovorni, ako bi se kateremu dokazala velika nepoštenost pri tem poslovanju ali podkupljenje.

Vse te civilne spore, izterjevanje dolgov, motenje mej in žalitve, bi to občinsko sodišče

gladko zamoglo rešiti, posebno ker je navadno že v vsaki občini ljudem itak znano, kdo je v pravici v dotični zadevi in kdo je povzročil spor iz nagajivosti, škodoželjnosti ali pa iz neopravičene lakomnosti.

Ako so stari narodi razsojevali svoje spore potom zato izvoljenih moč in naši pradedi, stari Slovani, ki so sodili pod vaško lipo, zakaj bi ne bilo mogoče to sedaj, ko je zavladala taka težka gospodarska kriza, vsled katere se toliko kmetških rodbin vsled mnogokrat celo nepotrebnih pravnih ugonob in gospodarsko celo upropasti.

Kar dobi država na sodnih taksah od takih pravnih, desetkrat zgubi na davčnih prispevkih; občine pa zgubijo 20- do 30krat toliko, ker morajo take rodbine potem ali otroke preskrbovati celo vrsto let ali pa stare pravdarje rediti po deset do dvajset let.

Ti visoki zastopniški tarifi se morajo znižati nemudoma današnjemu času primerno in odpraviti obvezno predpisano odvetniško zastopstvo, ker mnogo ljudi, bi se znalo zastopati tudi sami, če bi jim ne bilo po zakonu prepovedano.

Nad vse opravičena pa je zahteva, upeljava obveznih občinskih sodišč po prej razloženih načelih. Ta sodišča bi prihranila občinam na leto stotisoče premoženja in bi gotovo tričetrt pravnih izravnala s poravnavo že doma, ter izredno razbremenila državna sodišča, na stotinam kmetških družin pa ohranila njihov rodni, mili kmetški dom.

Važen zakon za ljudsko zdravje

Zakonski načrt proti spolnim boleznim. — Odprava »javnih hiš«.

— Kdor se bo hotel poročiti, bo moral imeti zdravniško spričevalo.

— Brezplačno zdravljenje.

Za časa svetovne vojne so se spolne bolezni silno razširile, tako da so se vse države čutile primorane, da to nesrečo z vsemi močmi pobijajo. V krog držav, ki se resno trudijo, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi zagotovijo svojemu naraščaju zdravje, stopa sedaj tudi naša država z načrtom zakona, ki ga je te dni predložil narodni skupščini minister za narodno zdravje g. Ivan Pučelj.

Najvažnejše točke novega zakonskega predloga so sledeče:

Vsaka oseba, ki boleha na eni izmed navedenih bolezni, se mora takoj pričeti zdraviti. Vsakdo ima brezplačno pravico do pregleda in zdravljenja, in sicer v vseh državnih in samoupravnih zdravstvenih ustanovah, bolnicah, univerzitetnih klinikah, pri sreskih in občinskih zdravnikih. Vsak zdravnik, ki zdravi tako osebo, mora poučiti bolnika o nalezljivosti njegove bolezni, o obveznosti zdravljenja in o odgovornosti, ki mu jo nalaga zakon, če koga okuži. Nadalje ga mora opozoriti, da se ne more poročiti, dokler se popolnoma ne izleči.

Zaradi pouka širših ljudskih slojev bodo v sporazumu z vojaškimi in civilnimi oblastmi izdani vsi potrebni ukrepi za pospešenje propagande zoper spolne bolezni med vojsko, mladino in narodom sploh. Mladina se bo pričela poučevati o tej nevarnosti po svojem 16. letu starosti. Sredstva bodo predavanja, publikacije, bioskopske predstave itd.

Zakon določa otvoritev novih ambulanc za kožne in spolne bolezni in profilaktičnih postaj. § 8 zakona določa, da je otvarjanje javnih hiš kaznivo dejanje po § 281 kazenskega zakonika. Po § 9 mora vsaka oseba, ki se želi poročiti, predložiti potrdilo državnega ali samoupravnega zdravnika, da ne boleha na nobeni spolni bolezni. Vsakdo, bodisi verski predstavnik ali civilni uradnik, ki potrdi zakon brez takega potrdila, bo kaznovan po § 399 k. z.

Prepovedano je zdravljenje spolnih bolezni brez osebnega pregleda bolnika, torej s pismom, dopisovanjem ali pošiljanjem zdravil. Prepoveduje se vsaka reklama lekov zoper spolne bolezni bodisi ustna, bodisi po tisku. Osebe, ki prenesejo spolno bolezen, bodisi po naključju ali po malomarnosti na drugo osebo, zlasti do jilje, ali inficirani otroci na zdrave do jilje, bodo kaznovane po odredbah kazenskega zakona.

V vseh večjih mestih bo ministrstvo s sodelovanjem dobrodelnih društev in ustanov uredilo posebne domove za začasno preskrbo žena in deklet, ki prihajajo v mesto iskat službe in službe tamkaj ne dobe. Prav tako bodo ustanovljeni domovi za moralno ogroženo žensko mladino, kakor tudi zavodi za one, ki bodo kaznovani zaradi teh deliktov. Če se ugotovi, da živi ženska mladina v moralno razvrzanih rodbinskih razmerah, bo banska oblast storila vse potrebno, da se mladoletnica odvzame iz roditeljske ali skrbstvene oblasti ter odda bodisi v kako drugo rodbino ali ustanovo, določeno po zakonu.

Napad na novega ameriškega predsednika

Na povratku s svojega potovanja se je novi ameriški predsednik Roosevelt ustavil še v mestu Miami, kjer je govoril na glavnem trgu 15 tisoč glavi množici. Proti koncu govora pa je zagrmelo nanj in njegovo najbližjo okolico 5 zaporednih strelav. Roosevelt sicer ni bil zadet, pač pa je bilo hudo ranjenih 5 oseb, ki so bile v njegovi bližini, med njimi je dobil najtežje poškodbe znani Čeh Čermak, župan mesta Cikaga. — Atentatorja so seveda v hipu prijeli ter ga razorožili. Gre za nekega Zangara, zidarja po poklicu, ki je svoje dejanje izvršil v nekakem fanatičnem duševnem stanju.

Hirtenberška afera

Pošiljanje orožja na Ogrsko. — Kršitev mirovne pogodbe. — Odločen nastop Francije na Dunaju. — Odpor avstrijske vlade.

V malem mestu Hirtenbergu, v bližini avstrijsko-ogrsko meje, stoji velika tvornica municije. V to tvornico so pripeljali pred nekaj meseci ogromno množino orožja. Orožje je poslalo v fabriko neka milanska tvrdka. Iz tvornice pa so orožje vozili naprej na Ogrsko.

Vso to zadevo z orožjem so pa pograbili avstrijski socialistični listi in so javno obdolžili avstrijsko vlado, da krši mirovne pogodbe, ki zabranjujejo Avstriji izdelavo in predelavo in prevoz orožja. Za to razkritje se so začela zanimati seveda takoj vse one države, ki niso v posebno prijateljskem razmerju z Madžari, v prvi vrsti Mala antanta, ter so zahtevale od avstrijske vlade pojasnila. Malo antanto sta podprli tudi Francija in Anglija in francoski zastopnik na Dunaju je 11. t. m. izročil avstrijski vladi poziv, naj v 14 dneh odgovori na vprašanje, ali je orožje res romalo na Ogrsko, in naj odgovori, če jo je volja poslati orožje nazaj, odkoder je prišlo, kolikor ga je še v Hirtenbergu.

S tem pozivom pa je dobila »hirtenberška

afera« kar čez noč evropski pomen. Oglasile so se vse države, ki Franciji niso posebno naklonjene in vse so začele bolj ali manj ostro protestirati, češ da je Avstrija neodvisna država, s katero se mora tudi temu primeru postopati.

Tudi avstrijska vlada ni z odgovorom čakala do 25. februarja, ampak je odgovorila že 1 teden prej, »da ne more posegati v zasebne pravice podjetnika.«

Kako se bo poslej razvijala vsa »hirtenberška afera«, danes ne more nihče vedeti. Če se pa spomnimo na to, kakšno veliko razburjenje je mednarodni politiki povzročila vest znanega angleškega časnika Steeda (reci Stida) o že sklenjeni zvezi med Italijo, Nemčijo in Ogrsko, na drugi strani pa vest, da so si ustvarile države Male antante močno in enotno skupno organizacijo, potem si pač lahko predstavljamo, kako strašno je vsa Evropa razmajana in v takih časih postanejo pošiljanje orožja lahko silno nevarne!

Konferenca za razorožitev

O konferenci za razorožitev ali vsaj za zmanjšanje oboroževanja smo že večkrat poročali, a vselej smo naglašali, da ta konferenca ne bo rodila nikakega uspeha.

Potek dogodkov nam daje prav; ne čaka nas razorožitev, ampak še večje oboroževanje.

Zaradi vojne med Japonci in Kitajci se silno oborožujejo Zedinjene države (na morju). Tudi Anglija in Francija ne držita rok križem, ampak obe državi sta sklenili svoje mornarice znatno okrepiti. Nemčija zahteva »enakopravnost« v oboroževanju, kar se pravi, da hoče obnoviti svojo nekdanjo milijonsko armado. Celo sedanja Avstrija zahteva svojo »milico«, ravno tako pa tudi Ogrska in Bolgarska.

Za vsemi temi prizadevanji pa stoje v ozadju vsega mogočnega »kralji topov«. Fabrike za izdelovanje orožja delajo noč in dan in pošiljajo orožje v vse dele sveta. Od teh fabrik je odvisen tudi jako velik del največjih svetovnih časopisov, ki pod raznimi pretvezami vedno in vedno hujskajo narod proti narodu in državo proti državi in kakor nekateri časopisi trde, imajo kralji topov tudi za razne ministre in diplomate vedno dovolj denarja. Klic po »večnem miru« pa postaja vedno šibkejši in zato ne bi bilo prav nič čudnega, če bi se konferenca za razorožitev nekega dne končala z novo vojsko...

★

Vojna med Japonci in Kitajci

»Spor« med Japonci in Kitajci, ki je nekaj zimskih mesecev miroval, se je pretvoril po najnovejših poročilih v pravo vojno med obema državama.

Vzroki prvotnega spora so v glavnem znani. Japonska dežela je silno gosto obljudena in njeno prebivalstvo se silno naglo množi. Kljub neverjetni skromnosti Japoncev pa dežela le ne more prerediti vseh svojih ljudi in zato so si morali Japonci poiskati kako drugo, rodovitno in pa manj obljudeno deželo za naseljevanje svojege prebivalstva. Našli so Mandžurijo.

Mandžurija je bila prej del ogromnega kitajskega ozemlja. Ker pa je Kitajska vsled revolucij, ki so tam divjale zadnja leta, popolnoma razrvana, se Kitajci niso mogli posebno upirati Japoncem, ko si ti začeli prodirati v Mandžurijo; lep kos Mandžurije tvori danes posebno neodvisno državo pod japonskim nadzorstvom.

Japonci pa hočejo prodirati še naprej in zato so začeli novo vojno. »Dnevnik«

Društvo narodov, čegar članici sta obe državi, ni pomagalo nič in krvavega obračuna ni moglo preprečiti. Japonci se za vse opomine diplomatov niso zmenili, ampak so zagrozili samo z izstopom iz Društva narodov. Doma so pa sklenili najeti veliko vojno posojilo in se oborožujejo, kolikor se morejo.

Težko pa je prerokovati, kako se bodo obnašale proti Japoncem druge države, ki imajo na daljnem vzhodu svoje velike interese.

Tu gre v prvi vrsti za Rusijo, ki bo odrezana od Velikega oceana, če zasedejo Japonci vse, kar nameravajo.

Ogromne interese imajo na Kitajskem tudi Zedinjene države, ker leže v trgovini s Kitajsko naložene silne milijarde ameriškega denarja. Tu bodo morale Zedinjene države nekaj ukreniti in po najnovejših poročilih nameravajo v Ameriki res zgraditi veliko število novih vojnih ladij. Tudi Angleži, Francozi in Holanci so v vzhodni Aziji zelo prizadeti, ker imajo vse te države tam svoje obsežne kolonije, kjer pa se domače prebivalstvo evropskemu gospodstvu že pričenja upirati. Zato je nevarnost, da se bo zanesel spor iz Azije tudi v Evropo in na ves svet, jako velika.

★

Pred volitvami v Nemčiji

Poročali smo že, da je sedanja vlada v Nemčiji razpisala nove volitve za nemški državni zbor za 5. marca.

Ta volitve pa so praktično brez pomena, ker ne bodo sedanjega stanja prav nič izpremenile.

Hitlerjeva vlada res pritiska na volilce z vso silo in je storila vse, da opoziciji onemogoči vsak večji uspeh. Svoboda tiska je v Nemčiji popolnoma ukinjena in samo zadnji teden je vlada ustavila za 3 dni nad 600 časopisov. Tudi svoboda zborovanja je silno utesnjena; opozicijski volilci (komunisti, socialni demokrati in katoliški centum) se skoraj ganiti ne morejo, dočim uživajo narodni socialisti (pristaši kancelarja Hitlerja) vse pravice in vso pomoč vlade.

A tudi če bi vlada pri volitvah ne imela uspeha in bi ostala brez večine v parlamentu, vlada ne bo odstopila, ampak bo ostala na svojem mestu. To že zatrjujejo člani sedanje vlade sami na svojih shodih. V Nemčiji torej ne moremo še kmalu računati na kakšno naglo ali redno politično izpremembo in je prav verjetno, da se utegne sedanji sistem držati še nekaj let.

Iz državnega zbora

Narodna skupščina nadaljuje razpravo o občinskem zakonu, senat pa je pričel razpravljati o volilnem zakonu.

V teku teh razprav je prišla v senatu in tudi v skupščini beseda tudi na preureditev države. Bivši minister dr. Superina je prečital v senatu izjavo, ki se ne razlikuje mnogo od znanih drugih »punktaških« izjav, odgovarjal pa mu je bivši hrvatski ban dr. Silović. Ta izjava je vplivala tudi na skupščino, kjer so jo razni poslanci zagovarjali, drugi pa je niso nič manj odločno obsojali.

Poseben odsek skupščine pa proučuje vprašanje končne likvidacije agrarne reforme.

Tudi državni proračun bo v kratkem sprejet; finančni odbor je že sprejel vsa naknadna določila, ki dobe s finančnim zakonom svojo zakonito veljavo.

★

Likvidacija agrarne reforme

(Iz poročila g. ministra Demetrovića.)

V odseku Narodne skuštine, ki razpravlja o likvidaciji agrarne reforme, je poročal o doslej izvršenem delu na agrarni reformi tudi minister za poljedelstvo g. Juraj Demetrović. Iz njegovega poročila posnemamo sledeče podatke:

»Po vojni ni bilo v nobeni državi agrarno vprašanje tako zamotano kakor v Jugoslaviji. Bojevniki, ki so se vračali z raznih bojišč domov, so našli svoje sestradsane, okrog njih pa sama veleposestva. Položaj je bil tem težavnejši, ker je v naši državi le malo velike industrije. Zato je spadala agrarna reforma med prve zakone, ki jih je morala rešiti naša država.

Rešitev tega vprašanja pa ni bila lahka, ker je skoraj vsaka dežela imela svoje posebno agrarno pravo.

Ni torej čudno, da se je končnoveljavna rešitev agrarne reforme vlekla skoraj 10 let, večina iz strankarsko-političnih oziror.

Šele režimu od 6. januarja je bilo mogoče, da uredi to vprašanje na kolikor mogoče pravičen način. To se je zgodilo z zakoni o likvidaciji agrarne reforme za različne pokrajine. Šele sedaj je bilo mogoče vsa še odprta vprašanja končnoveljavno urediti.

Ko bo pa že predloženi zakonski načrt sprejet in ko postane zakon, lahko računamo, da bo l. 1933 v severnih krajih (torej tudi pri nas) izvršenega vsaj tri četrtine vsega dela. Do konca l. 1933 bo na agrarne interese predpisane v zemljiški knjigi nad 300.000 oralov zemlje.«

★

Pomembna kmetijska akcija v kranjskem srezu

Po prizadevanju sreskega načelstva v Kranju se je ustanovil dne 18. februarja t. l. v Škofji Loki krožek za pridelovanje travnih semen. V krožku so posestniki iz Vinharjev pri Poljanah nad Škofjo Loko, en posestnik pa iz Kokrice pri Kranju. Ti imajo že izkušnje na tem polju in je pričakovati, da se iz prvih početkov kmalu razvije nova pridobitna panoga za umne kmetovalce, ki bi se specializirali v pridelovanju travnih semen. Ta panoga ima vso bodočnost, ker zavisi od nje izboljšanje našega pridelovanja kreme in s tem seveda živinoreje in mlekarstva. Pridelovanje semen je pri nas z majhnimi izjemami čisto novo, a vendar že davno nujno potrebno, saj gre iz države obilo denarja za nakup dragih travnih semen, ki bi jih prav lahko doma pridelovali in z dobičkom prodajali. Na ustanovitvenem sestanku v Škofji Loki, ki ga je vodil kmetijski referent Sustić se je sporazumno določil tudi »travni izbor« kot podlaga glede vrst trav. V izboru so trave, ki so iz strokovnega in kupčijskega vidika najbolj važne. Razven trav bodo člani krožka pridelovali tudi seme bele detelje ter rožičaste nokote, ki sta za sestavo travnih mešanec zelo važni.



Otvoritev III. fantovskega tečaja »Zveze kmetijskih fantov in deklet«

Komaj dober mesec je, kar je »Zveza« priredila uspeli I. dekliški tečaj, ki ga je obiskovalo 41 tovarišic, večinoma članic »Zvezinih« društev. Nešteta pisma odbornikom »Zveze« kot tudi »Zvezic« sami zgovorno pričajo, kako koristne in poučne ter tudi prijetne so bile dekletom ure na tečaju. Plodno je naložen dragocen kapital izobrazbe v teh vrlih dekletih; med »Zvezo« in dekleti je spletena neporušna vez, ki nas vse druži v delavoljno armado mladega kmetijskega gibanja.

Dasi so tečaji združeni z velikim trudom ter gmotnimi žrtvami, je vendar »Zveza« na svoji začetni si kulturni in vzgojni poti neomajna in nepopustljiva. In prav je tako, zakaj »Zveza« mora vršiti svojo zgodovinsko važno kulturno in socialno nalogo: probujajoči se kmetijsko-delavski mladini mora biti duhovno ognjišče, učiteljica in vzgojiteljica, voditeljica kmetijskih fantov in deklet v bodočnost kmetijskega stanu.

Dobro orijentirana dekleta so zdaj še krepkeje prišla za delo v svojem domačem društvu, a ne le v društvu, temveč tudi na lastnem domu s pridom uporabljajo na tečaju pridobljeno izobrazbo. Tako so se naši fantje mogli brez večje skrbi za svoja društva odtegniti društvenemu delu za par dni; 47 jih je prihitelo na »Zvezin« fantovski tečaj, ki se vrši od 20.—28. t. m., da tu še močnejše izpopolnijo svojo izobrazbo ter poglobijo svojo prirodno inteligenco in si razširijo svoje duševno obzorje.

Otvoritev III. fantovskega tečaja se je vršila v ponedeljek, 20. t. m. v Zbornični dvorani Kmetijske družbe. Navzočim tovarišem tečajnikom, številnim predavateljem in prijateljem kmetijske mladine je predsednik »Zveze« tov. Ivan Kronovšek želel iskreno dobrodošlico in kmetijsko mladinski pozdrav. V svojih nadaljnjih izvajanjih je obširno orisal pomen tečaja ter cilj, ki ga »Zveza« skuša s takimi tečaji doseči. Kratkotrajni so sicer ti tečaji, toda dosežanje izkušnje pričajo, da kmetijskim fantom nudijo vsega v zadostni meri. In to še posebno zato, ker fantje sami posvečajo tečajem vso svojo pazljivost ter tako ničesar ne zamudijo, ker se pač zavedajo, da je naše mlado gibanje življenjska šola in edino pravilna orijentacija za vso kmetijsko-delavsko mladino. — Otvoritvenemu govoru tov. predsednika je sledilo poročilo tajnika tov. Vlade Krefta, ki vodi tečaj. Iz poročila je razviden ves načrt tečaja, tako predavanj ter ostalih obiskov kulturnih in gospodarskih ustanov. Številna predavanja zavzemajo vsa važna vprašanja, ki morejo zanimati v kmetijsko-mladinskem gibanju udeležujočega se fanta ter mu koristno služiti v življenju. Načrt predavanj kot tudi tečaja je skrbno sestavljen.

Kot domačin je v imenu Kmetijske družbe pozdravil tovariše tečajnike tov. Ivo Sancin, kmetijski nač. v pok. Želel jim je čimveč uspehov na tečaju ter izrazil trdno prepričanje, da bodo na tečaju pridobljeno znanje znali zmeraj s pridom obrniti v korist kmetijskega stanu.

Sledila so še različna pojasnila glede tečaja samega, nakar je bila uspela otvoritev zaključena.

Korajžnim in zavednim našim fantom le želimo, da se kar najbolje počutijo med nami ter sprejmejo na tečaju čimveč znanja in dobrih vtisov!

Delo naših društev

Tomislav pod Krimom. V nedeljo 12. t. m. se je vršil tu občni zbor društva K. F. I. D. »pod Krimom«. Najprej so poročali o svojem delu odborniki, katerih pozitivna poročila so bila z odobravanjem sprejeta, nakar se je prešlo k volitvam. Predsednikom je bil izvoljen M. Furlan, podpreds. Angela Mavec, tajnica Helena Modičeva, učiteljica, blagajnik P. Janežič. Odborniki: A. Šusteršič, A. Milavčeva, Mici Kumševa, Modič Anton, Smole Peter, Pavla Modičeva, Susman Ivan. V nadzorstvo sta bila izvoljena Janez Kumšič in Jerica Furlanova, za delegata pa Šusteršič Tone in Kocjan Alojz. Po volitvah je povzel besedo zvezni tajnik tov. Kreft, ki je poudarjal važnost kmetijskih organizacij, katere morajo propagirati zavest skupnosti našega stanu. Tov. Škafar, društveni prosvetar, je poročal o izvršenem delu članov in članic ter jih pozival k nadaljnji požrtvovalnosti. — Z delom naprej — do ciljev — do zmag. — an —

★

Studene-Ig. V nedeljo, dne 12. februarja je imelo »Društvo kmetijskih fantov in deklet« svoj letni občni zbor, v brezalkoholni gostilni Antonije Bolha. Podana so bila poročila o celoletnem delovanju društva, ki so bila povsem zadovoljiva. Izvoljen je bil stari odbor, z izjemo tajništva, tajnik Tominc Ivan je odložil svojo funkcijo, njegovo mesto pa je prevzela novoizvoljena tajnica Albina Zalarjeva.

Ponikva ob juž. žel. V Celju sta se pred kratkim poročila tov. Ivan Rečnik, tukajšnji posestnik s tovarišico Roziko Mastnakovo, posestnikovo hčerko iz Dramelj in članico »Društva kmetijskih fantov in deklet« istotam. Mlademu paru iskreno čestitamo, želeč jima v zakonu mnogo sreče!

Dr. Jože Rant

specialist za zobozdravništvo, čeljustno kirurgijo in ortodontijo

ordinira od 6. februarja dalje
LJUBLJANA, Gajeva ulica štev. 1-I
(nebotičnik), telefon 33-93
od 8.—13. in 14.—19. ure

Št. Jurij ob Taboru. V podružnični cerkvi v Kapli sta se poročila gospod Stane Jančigaj, učitelj v Sevnici s tovarišico Slavico Apatovo, hčerko ugledne rodbine v Ponorju in agilno članico »Društva kmetijskih fantov in deklet« v Št. Jurju ob Taboru. Upamo, da bosta novoporočenca tudi z naprej vneto sodelovala pri našem kmetiskem pokretu in jima kličemo: mnogo sreče!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Poročila sta se 15. februarja t. l. g. Matija Pečkaj, davčni upravitelj v Kozjem z gđ. Minko Drofenikovo iz Št. Petra pod Sv. gorami. Novoporočencema želimo v zakonskem stanu obilo sreče! — Tudi pri nas se je začela gibati kmetijska mladina, katera si bo ustanovila svojo mladinsko organizacijo »Društvo kmetijskih fantov in deklet«, kar z veseljem pozdravljamo. Saj imamo dovolj korajžnih in sposobnih fantov in deklet, od katerih pričakujemo, da bodo tudi sami znali nekaj ustvariti in dvigniti izobrazbo pri naših kmetijskih ljudeh.

Birčna vas. 12. t. m. se je vršil občni zbor našega »Društva kmetijskih fantov in deklet«. S tem se je naše društvo na novo poživilo in upati je, da se je s tem pričela nova doba našega društvenega delovanja. Občni zbor je bil prav lep obisk, kar je dokaz, da je tudi med našo mladino zmogovito prodrila naša kmetijska misel; zdaj je treba le še krepke organizacije in uspehi ne bodo izostali.

Toliko časa, dokler bo kmet samo čakal in poslušal kaj bodo gospod rekli, toliko časa se bo kmetu slabo godilo.

Olimlje pri Podčetrtku. V začetku meseca se je pri nas vršil ustanovni občni zbor »Društva kmetijskih fantov in deklet«, ki se ga je udeležilo lepo število kmetijske mladine. Po poročilih pripravljalega odbora je bil pri volitvah izvoljen naslednji odbor: predsednik tov. Straus Franc, podpredsednica tov. Kukovičič Ljudmila, tajnik tov. Černigoj Karel, blagajnik tov. Hohnjec Anton; odborniki: tov.: Jakopina Ignac, Jakopina Franc, Zagar Anton, Mraz Anton, Boslič Anton, Tepež Josip; nadzornika Plevnik Alojz in Škorjanc Alojz.

Svoj prvi nastop priredi društvo v kratkem z dramskimi igrami, o čemer bomo še poročali.

Zapoge. Redni občni zbor našega »Društva kmetijskih fantov in deklet« se bo vršil 5. marca.

Draga pri Stični. 12. t. m. se je vršil pri nas ustanovni občni zbor »Društva kmetijskih fantov in deklet«, ki se ga je udeležila številna kmetijska mladina. Po rednih poročilih so sledile volitve. V odbor so bili izvoljeni: predsednik tov. Erjavec Janez, podpredsednica tov. Urška Kek, tajnik tov. Jože Dremelj, blagajnik tov. Jurij Brozovič; odborniki tovariši Alojzij Škrufca, Anton Sever, Anton Mehlé, Janez Kastaneto, Ignac Štrubelj, Franc Kek, Ivanka Miklavčič, Alojzija Lavrič, Jože Lavrič, Franc Slepčič; nadzornika Anton Brčan, Tončka Štrubelj; delegat »Zveze« Alojz Potokar.

Društvo bo v kratkem priredilo več prireditev, kar bomo še poročali.

Ponikve na Dol. V nedeljo, 5. febr. t. l. se je vršil pri nas sestanek kmetijske mladine. Prijazno sobo tovariša Adamiča so napolnili številni domači in okoliški fantje in dekleta. Sestanek je otvoril tov. Edi Zgonec, ki je iskreno pozdravil navzočne tovariše in tovarišice, predvsem predsednika Zveze kmetijskih fantov in deklet tov. Kronovška, ki je vsem navzočim razložil pomen »Društva km. fantov in deklet«, ki imajo nalogo vzgajati našo kmetijsko mladino in ji dati potrebno izobrazbo. Fantje in dekleta so dobro razumeli govornikove besede in enodušno odobravalii ustanovitev »Društva kmetijskih fantov in deklet«. V pripravljalni odbor smo izvolili same vredne fante in dekleta, ki nam jamčijo, da bo društvo uspešno delovalo. Predsednik je pa tovariš Edi Zgonec. Zadovoljni smo se razšli s trdno vero, da bomo vse sile posvetili razmahu našega novega društva.

Orla vas. Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet in Sokolska četa sta igrali 12. februarja t. l. v Mozirju Tiranovo igro »Razbojnik Guzaj«. Dvorana je bila popolnoma zasedena in smo med gledalci opazili večino mozirske inteligence. Igra je občinstvu zelo ugajala. V prijetno dolžnost si štejemo, da se mozirskim bratom Sokolom najprisrčnejše zahvalimo za njihov trud in požrtvovalnost, ker so nam pripomogli, da je prireditev tako častno uspela. — Nismo se mogli načuditi vzorni disciplini in redu, ki vlada med tamošnjim članstvom; presenetila nas je njihova neprisiljena naklonjenost, ki so nam jo ves čas izkazovali. Vsem vrlim bratom Sokolom še enkrat prisrčna hvala!

Opozorilo naročnikom!

Vse cenj. naročnike, ki dolgujejo na naročnine za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom, da vsak pripradi vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravnava. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo žal primorani nadaljnje pošiljanje Kmetijskega lista ustaviti.

Pri slabem počutju »e naravna« »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkoče in češče zanesljivo koristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav mlo učinkovanje »Franz Josefove« vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Novice

Kmetska smučarska tekma na Blokah

»Društvo kmetijskih fantov in deklet« na Blokah priredi v nedeljo 26. t. m. veliko smučarsko tekmo za društveno prvenstvo. Pričakovati je, da bodo snežne razmere zelo ugodne ter da tekmo poseti čimveč prijateljev ter tovarišev kmetijskega gibanja.

★

Dolgovi občin in cestnih odborov

Danes človek nerad bere o dolgovih. In mi tudi neradi pišemo o njih. To pot pa jih navajamo le kot nekako statistiko, ki pa seveda ni samo statistika, temveč težko in odgovorno breme naših občin in cestnih odborov.

Od zadolžitve vseh samoupravnih teles v Jugoslaviji odpade na Dravsko banovino ena petina. V Dravski banovini je z dolgovi obremenjenih samo 160 občin, torej 16 odstotkov. V vsej državi pa je obremenjenih z dolgovi 4300 podeželskih občin in je tudi pri njih zadolžitev kakor v Dravski banovini razmeroma majhna. Pretežni del samoupravnih dolgov odpade namreč na mesta. Dolgovi 212 mestnih občin brez sedežev banovin in Beograda znašajo 383 milijonov. Na 28 mest Dravske banovine odpade okrog 100 milijonov. Dolgovi mest, ki so sedež banovin, in Beograda znašajo okrog 953 milijonov ter odpade na Beograd skoraj polovica 452, na Ljubljano pa okrog 148 milijonov.

V Dravski banovini so brez dolgov naslednje občine: Braslovče, Brežice, Dolnja Lendava, Gornji grad, Kostanjevica, Kranj, Lemberg, Ljubno, Metlika, Motnik, Muta, Pilštanj, Planina, Planina pri Sevnici, Podčetrtek, Radovljica, Rajhenburg, Rečica ob Savinji, Rogatec, Sodražica, Studenica, Sv. Jurij ob južni žel. okolica, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Sv. Trojica, Turjak, Turnišče, Vače, Velenje, Vitanje, Veržej in Zalec.

Celokupna zadolžitev podeželskih, trških in mestnih občin v Dravski banovini in banovine dosega 380 milijonov. K temu je treba prišteti še dolgove sreskih cestnih odborov. Od 25 sreskih cestnih odborov izkazuje dolgove 11 odborov v skupnem znesku približno 8 milijonov.

Na vsakega prebivalca v državi odpade 117.77 Din od teh dolgov, v Dravski banovini sami pa 278.71 Din.

★

Našo koroško pesem preganjajo

Našim čitateljem je še v spominu zmagoviti uspeh koroške pesmi, s katero so nas prišli pred nedavnim pozdravit ter olajšat sebi in nam gorje koroški kmetijski pevci. Med njimi je bil tudi Janez Kropivnik z Brnce v Ziljski dolini, ki je bil zaposlen v tamošnji lesni industriji. Ker je prišel k nam s svojo pesmijo, je bil odpuščen takoj iz službe. Postal je žrtev svoje narodne zavednosti in prelepe koroške narodne pesmi. — Kaj, ko bi še pri nas tako postopali z vsemi avstrijskimi državljani, ki sede pri nas v dobrih službah?

★

V Evropi je 140 milijonov kmetov

Poslednji statistični podatki izkazujejo v Evropi 140 milijonov kmetov. Največ jih je v evropski Rusiji, namreč 77 in pol milijona, najmanj pa v državah Finski, Litvi in na Švedskem. Sorazmerno celokupnemu prebivalstvu v državi je največ kmetov na Bolgarskem, kjer jih je 87 odstotkov, zatem pride Rusija z 80 odstotki in nato Jugoslavija z 78 odstotki ter Romunija z 72 odstotki. Najmanj pa je kmetov v Angliji; tam tvorijo le 7 odstotkov celokupnega prebivalstva. — 140 milijonov: lepa armada, če bi bila složna in enega duha!

Značilen upor

V vzhodni Aziji imajo tudi Holanci nekaj velikih otokov v svoji posesti kot kolonije. Te kolonije čuva del holandske vojne mornarice. Na vojnih ladjah pa je zaradi tamošnje vročine zaposlenih tudi precej domačinov, ki so pa precej slabše plačani kakor evropski mornarji.

Zaradi preslabe plače so se domačini na neki ladji uprli in so z ladjo pobegnili. Druge ladje in letala so sicer uporno ladjo dohiteli in premagale, toda ves ta slučaj kaže prav jasno, da se ogromna Azija prebujala in da se evropsko gospodstvo nad Azijo močno bliža svojemu koncu.



Planinka čaj

Bahovec olajša in preprečuje nadloge staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje poapnenje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. — Zavitek Din 20— v apotekah.

Dopisi

Kmetijski tečaj v Zgornji Besnici. Sresko načelstvo kranjsko bo priredilo v Zg. Besnici pri Sv. Joštu celodnevni živinorejski in sadjarski tečaj in sicer v nedeljo 12. marca t. l. Razven predavanj iz obeh strok se bodo vršile obširne praktične demonstracije v hlevih, svinjarnah in v sadovnjakih. Tečaj prične ob 8. uri dopoldne in traja z opoldanskim odmorom do 5. ure popoldne. Kmetovalcem iz obeh Besnic, a tudi iz bližnjih Nemilj in Podblice je svetovati, da se tečaja številno udeležijo.

Godešič. V ponedeljek, dne 13. t. m. sta se poročila na Godešiču g. Franc Lukančič in gđ. Marija Alič iz Godešiča. Ker so očetje ženina in neveste, kakor tudi novoporočenca, bili eni izmed prvih v naši vasi, kateri so razumeli klic »V boj za staro pravdo« že v l. 1920, se k mnogobrojnim častitkam pridružujemo tudi mi, želeč jima obilo sreče.

Sv. Jakob ob Savi. Da se je kmečka sokolska misel pri nas še bolj ukoreninila, je bil dokaz podan dne 5. februarja 1933, ko se je vršil občni zbor Sokolske čete Sv. Jakob. Kot delegata sta bila novozočna za župo br. Pipenbacher in za matico dr. br. Trošt. Imenovana brata sta imela jedrnat govor pred zbranim članstvom. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: starosta br. Pečnikar, nam. star. br. Janežič, načelnik br. Agrež, načelnica s. Nagujeva, prosvetar br. Berce, tajnik br. Sojer, blagajničarka s. Berce, odborniki Mrejin, Komnar, Cedilnik, Mejač, Štempihar, Semen in Zajc. — Isti dan je četa vprizorila dobro uspešno burko. Igralci so nastopali zelo pogumno zakar so želi obilo pohvale. — V soboto, dne 11. februarja pa je razsvetila šentjakobsko temo električna luč. Kljub raznim nasprotnikom in agitaciji častilcev zastarelih petrolejk, se je posrečilo gosp. županu izposlovati električno razsvetljavo. Otvoritvi je prisostvovalo veliko število domačinov in mnogo Ljubljancev. Po otvoritvi se je vršila prijetna zabava pri gosp. županu Pečnikarju, ki mu gre vsa zasluga, da imamo v Sv. Jakobu sedaj električno luč. Onim pa, ki so ostali zvesti petrolejkam, svetujemo, da si čim prej nabavijo trske, ker te so še boljše in cenejše kot petrolej. V tem oziru je šla banska uprava na roko naši občini. Pa tudi banovinske elektrarne so storile vse, da se je napeljava hitro in vestno izvršila. Zato pa gre vsem, ki so nam pripomogli do tega napredka — iskrena zahvala.

Domače vesti

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali ter Vam pošiljali Kmetiski list brez presledka skozi celo leto 1932 v trdni veri in prepričanju, da se boste sami zavedli svoje dolžnosti in pravočasno poravnali naročnino, pa tega iz bogve kakega razloga niste storili. Uprava upošteva, da Vam dela naročnina, kljub temu, da je nizka, resnično težava; vendar najljubše prosimo, da Vas ne bo treba radi 30 Din še po enkrat opominjati, da poravnate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tekom meseca februarja.

★

Banovinski svet. Pretekli teden so zasedali le posamezni odseki. O proračunski razpravi, ki se še nadaljuje, bomo prihodnjič poročali. 450 in 400 kg težka prašiča so vzredili na domačiji Leopolda Filipiča v Zetalah.

Nehvaležnost je plačilo tega sveta, pravi star pregovor. Tako plačilo je prejel neki tesarski mojster v Mariboru, ko je prenočil v svojem stanovanju neznanca, ki se mu je izkazal hvaležnega na tak način, da mu je ob odhodu odnesel precej obleke in čevljev.

Vse pri starem. Pri nas se ponekod ne morejo in ne morejo odvaditi pretepov in pobojev. V Zg. Volčini je med nekim posestnikom in viničarjem Vašenom J. nastal pretep, pri čemer je slednji dobil več poškodb.

Družinski blagoslov. V mali sremski vasi Hrškovcih živi družina Kupek, ki se ji je te dni rodil 21 otrok.

Zapeka. Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Franc-Joževo« grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izborna čisti želodec in čreva.

Posledica svetovne vojne. V vasi Zabrdi na Goriškem se je smrtno ponesrečil kmet Ivan Gatnik. V nepredvidnosti je zbral večjo količino granat in šrapnelov, ki jih je mnogo ostalo iz svetovne vojne, in jih hotel izprazniti. Toda nesreča je hotela, da je ena izmed granat eksplodirala ter ubogega kmeta dobesedno raztrgala.

Zaradi poneverbe z 40.000 Din državnega denarja v finančnem ministertvu je bil D. Živkovič kot glavni krivec obsojen na 8 let ječe.

Smrtonosen padee. Z nasipa Sv. Petra v Ljubljani je po nesreči zdrnil strojarski mojster Setničar ter preko tramovja padel v Ljubljano, kjer je obležal na mestu mrtve.

Tovorni vlak, ki vozi iz Celja proti Sv. Juriju, je v Štorah povozil tamošnjega gostilničarja Franca Debelaka.

Pri trebljenju v gozdu je kmet Tomo Pentič iz vasi Omamen našel dva okostnjaka, ki sta bržčas skrivnostni ostanek kakega zločina.

Tudi v senatu je bil ustanovljen Narodni klub, ki mu zaenkrat pripada šest hrvatskih senatorjev, načeljuje pa dr. Superina.

Organizacija je dandanes bistveni znak našega časa; vse je organizirano, kajti posameznik ne pomeni ničesar, najmanj pa se more uspešno boriti za svoje socialne pravice in zadeve. Organizacija pomeni moč in slog. Tudi kmetje morajo le v svojo stanovsko organizacijo »Zvezo slovenskih kmetov«.

Dolgovi in spet dolgov. Mesto Zagreb je precej zadolženo, in sicer za 200 milijonov Din.

Zaradi bede se je v Veršajnonjevem hlevu v Gorenji vasi obesil znan berač Jožef Jerovšek. Vsa njegova zapuščina znaša 150 Din.

O kmetijskih zbornicah se izdeluje v kmetijskem ministertvu zakonski načrt, ki bo dal možnost ustvaritve prepotrebne kmetijske gospodarske organizacije.

Tako mlad pa že morilec. V neki vasi pri Orebiču je šestletni sin nekega mesarja ustrelil z lovsko puško svojo mater, nakar je o dogodku popolnoma hladnokrvno pripovedoval. — Današnja mladina se pač vzgaja ob sportu in filmu in samostojna hoče biti!!

Najstarejša Ljubljanka, ga. Marija Skalo, je te dni dopolnila svoje 95. leto.

Z vrele vode se je hudo poparila po nogah M. Erbežnik iz Sv. Ožbolta.

Na Cetinju v Črni gori gradijo novo ljudsko šolo, ki je ena največjih v naši državi. Imela bo 24 razredov.

Za 6 štruce in 2 kokoši, ki so jih trije mladi dolgoprstneži odnesli pos. Velkavrtu na Brezovici, so bili obsojeni po en mesec zapora.

Nevaren požar je nastal pretekli teden na posestvu pos. Setine v Sp. Gradišču pri novomeških Toplicah. Požar je uničil z gospodarskim poslopjem vred mnogo sena in orodja.

Zaradi zapravljenega denarja si je končal življenje pos. Skopec iz Turškega lesa pri Rimskih Toplicah. Pri sestri si je izposodil 1000 Din, hoteč kupiti kravo. Zašel pa je v družbo ter ves denar zapravil. Ko je zmanjkalo denarja, se pa ni upal domov. Večdnevno potikanje po okolici je v obupu končal s tem, da je skočil v Savo.

Drzni vlomni so se delj časa dogajali v okolici Mirne peči na Dolenjskem; vlomilci so odnašali živila, obleko in tudi denar. Dolgo časa ni bilo mogoče priti na sled tem tatvinam; končno pa se je dognalo, da opravljajo ta posel trije skrajno predrzni cigani.

V Počaroveh v Prekmurju je požar uničil gospodarsko poslopje pos. Jožefa Zalika.

Pred državnim sodiščem v Beogradu se je te dni vršila razprava proti Rajku Randjeloviću, ki je poskusil lani po nalogu bolgarskih makedonstvujočih izvršiti atentat na brzovlak Beograd—Niš. Atentator je bil obsojen na smrt.

Žalostno »voglarenje«. Pri Vintarjevih na Gorenji Pirošici so imeli te dni svatbo. Navada je, da fantje iz sosednjih krajev užijejo tudi nekaj ohcetnih dobrot; temu pravijo »voglarenje«. Bilo pa je to »voglarenje« to pot kaj žalostno in za fante celo sramotno. Pretep in bitka z orožniki. — Kdaj se bodo neki fantje spametovali?

Srečna »milijonarka« je postala Marija Kosi iz Šoštanja, ki je na obveznico vojne škode zadelala en milijon.

Huda burja je zadnje dni razsajala v Hrvatskem Primorju. V svoji divji jezi je napravila mnogo škode, na progi Bakar—Škriljevo pa je celo prevrnila dva vagona osebnega vlaka.

Med slamoreznice je zašel z roko 12 letni Jančarjev sin z Vrtače pri Litiji. Slamoreznica mu je roko odrezala v zapestju.

Janko Furlan:

Mesto — meščan

(Nadaljevanje.)

Saj smo že predhodno na to odgovorili. Iz naših izvajanj izhaja dovolj razločno, da prične prav tukaj žalostno poglavje kmečke mladine — intelligence in s tem v zvezi tudi kmečkega naroda. Kmečki sinovi morajo črpati svoje življenjske vzore iz najbolj žalostne zapuščine: iz meščanske kulture, ki je ustvarila v narodu že dovolj gorja. Zunanja kultura (civilizacija) in njeni izrodki, ki zijajo kot lačne pošasti z večno odprtim žrelom, režejo v duše še nepokvarjene in dovzetne kmečke mladine, od nikoder ni človeških vrednot, svežosti duha, ni poti navzgor, ni poleta, ni pesmi, ki jo je prav ta mladina prej sanjala.

Inteligenčni rod kmečko-delavske matere izgubi na svoji pristnosti, ker se nasrka mestnih oblik, zunanje uglajenosti, njegova pot se vije med opreznostjo, pretkanostjo, neiskrenostjo, praktičnostjo, kompromisarstvom, kar ga vse razdvaja in mu pritisne pečat zmedenosti, straha.

Edini ideal, ki mu ga v zadnjem času more mesto nuditi, je mogoče šport. A tudi od te strani preti opasnost strasti, rekorderstva, življenjskega vzora. Bo menda pravilno, kar pravi vseučiliški profesor dr. Karl Jaspers v svoji knjigi »Duševna situacija (položaj) sodobnosti«. Med drugim piše: »S športom si človek ne pridobi ničesar. S preskušnjo telesa, z dvigom

Kmetje v drugih državah

odločajo v svojih stanovskih uprašanjih vse sami, pri nas pa samo v malenkostih. Zato nam je žitljensko potrebna stanovska organizacija.

Nova carinarnica je bila pretekli teden otvorjena v Ljubljani.

Krošnjari iz Bele Krajine so zadnje dni živahno razpečevali po Ljubljani belokranjsko platno, kar pa je v Ljubljani prepovedano. Policija je v neki gostilni odkrila pravo skladišče tovrstnega blaga, v vrednosti za 80.000 dinarjev. Belokranjski krošnjari bodo morali plačati občutno globo.

Vesti iz sveta

Naš čas je čas konkurzov, poravnav, bančnih poravnav, bančnih polomov, pa tudi zastavljanje je precej v modi. Tako na primer v Parizu pridno zastavljajo avtomobile, ki jih je že toliko zastavljenih, da bodo morali zgraditi zanje veliko garažo.

Ognjevišči cigani. V Noyonu v Franciji so se pripadniki raznih ciganskih tolp spoprijeli v pravi bitki. Obdelavali so se z noži, sekirami in samokresi. V boju je obležalo 25 hudo ranjenih ciganov.

18.000 parov čevljev so v Londonu na en mah ukradli predrzni tatovi. London je veleno mesto in spodobilo se, da so tudi tatvine velikopotezne!

V Bukarešti in po drugih krajih Rumunije je prišlo do komunističnih uporov radi prepovedi komunistične stranke in organizacije, o čemer pa smo že zadnjič poročali.

Najprej uradništvo. Navada je, da se z vsako novo vlado menja tudi precej uradništvo. Tega se v veliki meri poslužuje tudi Hitler v Nemčiji. Vsakega nezanesljivega uradnika odpuste. Težko je imeti uradniku politično prepričanje, dasi je država še tako demokratična.

Vse za »mir«. Japonski proračun določa 186 milijonov za vojne izdatke, oziroma za japonsko-kitajsko vojno.

Na srednjih šolah v Italiji so uvedli tedenko »politično uro«, kjer se povečujejo »slavni čini« italijanske vojske. To je vzgoja mladine za svetovni mir in red!

življenjske srčnosti in obvladano obliko ne odstrani še nevarnosti, da lahko izgubi samega sebe.

Zemlja vedno bolj kliče po možeh, trdnih, klenih, uravnovešenih — borcev za resnično kmečko kulturo. Takih mesto ne more vzgojiti niti iz kmečkih, kaj še iz meščanskih sinov. Če pa jih ne da danes, jih bo še manj jutri in če jih ni iz malih, tem manj iz velemest. Neboštiki in velemestna masivnost z nebotično duševnostjo niso iz nas, niti za nas, oziroma za človeka z grude, ki gleda bolj vodoravno.

Leto za letom utrpijo kmečki sinovi vedno večjo dvojno škodo: materialno in moralno. Prva raste iz vzdrževanja (šolanja) otrok, druga v duševni odtujitvi teh otrok od zemlje in njene človeka.

Taka vzgoja ustvarja razsulo in množijo grmade črepinj, ali če ponovim besede pametnega »zabitega« kmeta: »Iz današnjih šol prihaja mladina, ki bi rada zamenjala živino, gnojilšče, oralo in voz z avtomobilom, aeroplanom, radiom in kavarno.« Ne obsodbe, pmi-lovanja je mladina vredna, kjer je nedolžna — žrtev razmer, ki jo pehačo v mesta. Ona se je že sama pričela boriti proti temu stanju, zaveda se pokvečene, neprimordne in opasne vzgoje in jo obsoja. Na zdravi poti je.

Pa si namesto tega predstavljamo zavod (šolo) daleč od mesta. Ali bi ob dobri vzgoji ne izšla odtod popolnoma drugačna mladina, taka kot bi jo narodu in sebi morali vračati?

(Konec.)

Pustna kmetška večerja

Novo snujče se kmetško-prosvetno društvo »Brazdac« v Ljubljani priredi v soboto, 25. t. m. v dvorani restavracije »Pri levu« na Gosposvetski cesti originalno kmetško prireditev, združeno z domačo kmetško večerjo, ki bo slehernemu članu kot prijatelju kmetško mladinskega gibanja prilika, da spet enkrat zaživi resnično kmetško življenje z vsemi njegovimi navadami in prelepimi običaji. Prireditve se prične ob pol 8. uri, ko bo goste sprejemal domačin; po tem sprejemu sledi kmetška večerja — originalna in polna kmetške domačnosti — nato pa se spored spolni z domačo kmetško zabavo.

Vse prijatelje in tovariše nepotvorjene slovenske kmetške domačnosti in preprostosti ter pravega kmetškega humora vabi najvljudneje

Pripravljalni odbor »Brazdac«.

Ameriški kmetški veleposelstniki (farmerji), ki so tudi zašli v veliko krizo, dobijo letos 90 milijonov dolarjev kredita.

Žrtev sločina je postal francoski parnik »Atlantique«, ki je pred kratkim pogorel.

Eksplodizija v Trstu. V čistilnici olja v Trstu je pretekli teden nastala huda eksplozija, pri kateri je bilo ubitih 7 oseb.

350 milijonov prebivalcev šteje Indija. Od teh je največ kmetovalcev, ki pa živijo zelo bedno in žalostno življenje ter so popolnoma prepuščeni na milost in nemilost par posameznikom.

Darežljivi novoporočenci so gotovo v New Yorku, kajti mestni tajnik je od njih sprejel v kratkem času nad 135.000 dolarjev »stringelac«.

Zaradi močnega deževja so nekatere italijanske reke silno narasle ter prestopile bregove in poplavlile velika ozemlja.

V Nemčiji so znašale koncem leta 1932 vloge v hranilnicah 9917 milijonov.

Pogodba o socijalnem zavarovanju je bila te dni odobrena med našo državo in Avstrijo.

Češkoslovaška vlada bo začela nekako ščedenje v svojih uradih. Odpuščeni bodo v prvi vrsti fašisti ter komunisti.

V Glasgou, industrijskem središču Anglije, je neka lokomotiva zavozila v skupino delavcev ter tri popolnoma zmečkala.

Vse na obroke. Avstrijske državne železnice bodo od marca dalje izplačevale svojim uslužbencem plačo v treh obrokih, in sicer 1., 10. in 20. v mesecu.

Kot protest zoper nove davke so trgovci v Parizu odredili štrajk. Danes pa že res vse štrajka!

Madžarsko državo so razdelili na sedem upravnih enot, ki bodo avtonomno reševale upravne zadeve.

V Franciji je v mnogih krajih zapadlo mnogo snega; snežilo je celo v Bretaniji, kjer že 7 let niso videli snega.

Velik požar je v Sp. Egiptu upepelil celo vas; zgorelo je 108 hiš, pa tudi človeških žrtev je bilo precej.

Prepovedane molitve. Papež je prepovedal v vseh bolgarskih katoliških cerkvah vse molitve za bolgarskega kralja Borisa. Ta prepoved je posledica kršitve dogovora glede vzgoje otrok v pravoslavnem duhu.

V Avstriji vlada zadnje čase velika politična napetost, ki je zlasti nastala zaradi znane afere tihotapstva orožja na Madžarsko.

Evropski plebiscit. Znani propagator miru Kalerji, je izdal oklic, v katerem predlaga, naj se ob 20letnici izbruha svetovne vojne, dne 29. julija 1934 izvede plebiscit za Panevropo, to je za mir ali novo vojno.

V Sev. Ameriki vlada zelo huda zima; zmrznilo je že nad 60 oseb.

Ko bi se vsi kmetje zavedali svoje ogromne gospodarske in politične moči, bi izdajali namesto tednika največji dnevnik.

Poskrbimo za naš izvoz živine

Zastopniki podružnic Kmetijske družbe se gotovo še spominjajo besed ministra Ivana Puelja s poslednjega občnega zbora. Takrat je namreč g. minister govoril tudi o gospodarskem razvoju Italije in Nemčije ter povdarjal, da se v teh državah bije v kmetijstvu boj zato, ali naj se opusti živinoreja ter se posveti vsa pažnja izrazitemu poljedelstvu, ali pa narobe. Dejal je, da je od izida tega boja odvisno, kako se bo treba odločiti tudi pri nas, zlasti v našem ožjem slovenskem gospodarstvu. Ze takrat je izrazil svoje mnenje, da bo v tem boju padel za nas nauk in opomin — živinoreja. — Naslednji članek iz »Jugoslovanskega Lloyd« prikazuje navedeno vprašanje dokaj informativno ter samo potrjuje takratno mnenje ministra Ivana Puelja. K stvari se bomo v našem listu še ponovno vrnili, kajti naznačeno vprašanje je skoro pol življenja našega kmetovalca-zivinorejca. — Članek iz »J. L.« pa pravi:

Ze več let se govori, da mora naš izvoz živine v Italijo pasti ne samo zaradi odredb, ki jih izdaja italijanska vlada proti našemu izvozu, temveč tudi zaradi prizadevanja Italije, da čim bolj dvigne svojo živinorejo in da se na ta način popolnoma osamosvoji od uvoza iz tujine. V glasilu Gospodarskega društva pa piše neki strokovnjak o italijanski živinoreji to-le:

Predvsem se je pokazalo, da je nalezela akcija italijanske vlade za dvig italijanske živinoreje v sami Italiji na nepričakovane zapreke, vsled katerih je moralo število živine pasti in sicer v veliki meri. Tako so padla goveda od 7.400.000 v letu 1926 na 6.900.000 v letu 1931, to je natančno za pol milijona. Ovc je imela Italija v letu 1926 12.350.000, pet let kasneje pa samo še 9.900.000. Še bolj pa je padlo število koz in sicer od 3.100.000 v letu 1926 na 1.800.000 v letu 1931. Prav tako je znatno padlo število konj in mezgov; le število svinj se je povišalo za 300.000 in je naraslo na 3.150.000 glav.

Kje je vzrok tega padca? Vzrok je zelo važen in odločilen. Manjka krme, in narod je obubošan. Italijan pa je drug človek kakor naš. Če nima dovolj krme, da bi prehranil svojo živino čez zimo, takoj živino proda in ne pusti, da bi hirala od lakote, kakor to dela naš človek. Poleg tega je v Italiji zelo malo kmečkih gospodarstev, ki bi imela dovolj lastne krme. Zato je tudi seno v Italiji posebno drago, kar je zopet velika ovira za napredek živinoreje.

V zvezi z uvozom tujega mesa v Italijo je treba omeniti tudi uvoz mesa iz Rusije. Vsem je še znano, kako se je pred tremi leti ves svet prestrašil pred ruskim dumpingom, ko so sovjeti s svojim blagom preplavljali ves svet. Ze so se nekateri bali, da bodo sovjeti na ta način uničili vse evropsko kmetijstvo in ves izvoz evropskih kmetijskih pridelkov. Toda ta strah se je izkazal kot neupravičen, ker je doživela sovjetska Rusija tudi s svojim mesnim izvozom polom. Leta 1929 je uvozila v Italijo 5-4 milijone kg mesa, leta 1931 samo še 300.000. Vzrok: slabo

meso ruske goveje živine, tako slabo meso, da ga v Italiji nihče več ne mara. V Rusiji je sploh zelo malo goveje živine z dobrim mesom, zlasti za italijanski ukus, ki hoče le debelo in dobro pitano živino; posebno pa zahtevajo tako živino vsa velika italijanska mesta, a ta so za uvoz živine merodajna.

To so razlogi, da še ni propadlo italijansko tržišče za naše blago. Nujno pa bi bilo, da bi se pri nas že enkrat resno mislilo na to, da se pošlje v Italijo nekoga, ki bi proučil italijanski trg. Zal pa se za to nihče ne briga. A treba bi bilo za to skrbeti, ker drugače naš svet ne bo prišel iz sedanje težke krize.

Drobne gospodarske vesti

Nemčija je z novo odredbo o povišanju uvoznih carin na okrogel in mehek les znatno omejila uvoz lesa.

Carinska vojna med Argentino in Nemčijo se je te dni končala z novo pogodbo.

Visok davek na sladkor je nemškimi čebelarjem onemogočil prehrano čebel preko zime. Računajo, da je vsled tega poginilo nad 200.000 rojev.

Za 125 milijonov je bilo le v januarju na Češkem prodanega tobaka.

Gospodarska trozveza med Grčijo, Bolgarsko in Turčijo se snuje.

V letu 1932 je tudi v Franciji znatno nazadoval tujski promet. Ljudje pač nimajo več denarja, da bi se vozarili po svetu.

Za gospodinje

Mravljinice preženeš iz kuhinje prav hitro na ta način, da jim potrosiš na zbirališče mešanico, ki se napravi iz 2 delov sladkorja v sipi in 1 dela boraksa.

Slab duh iz sobe odpravimo, ako postavimo vanjo za nekaj časa primerno široko posodo z močnim vročim kisom.

Za razpokane roke je dober limonin sok, z njim namaži roke. Lahko pa tudi namažeš čez noč s čistim glicerinom ali vazelinom.

Proti nahodu dobro služijo mlačne, solne nosne kopeli. To mlačno raztopino deni v lonček in vsrkaj v nosnici.

Pralna svila obdrži prvotno barvo, ako dodaš vodi kadar pereš nekaj kapljic limonovega soka.

Sejmi

27. februarja: Ig, Višnja gora, Radohova vas;
28. februarja: Metlika: Dolnja Lendava;
1. marca: Planina, Cirkovca, Konjice;
2. marca: Toplice, Pišce, Turnišče;
3. marca: Vel. Cirk, Vransko, Gor. Ponikva, Oplotnica, Koprivnica;
4. marca: Boštanj, Petrovče, Križevci.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din	4— do 4:50
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din	3— do 4—
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din	2— do 3—
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg Din	2— do 3:50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg Din	1:90 do 2:50
Teleta, žive teže	1 kg Din	4— do 5:50
Praščiči, debeli, živa teža	1 kg Din	7— do 8—
Praščiči, debeli, zaklani	1 kg Din	9— do 11—
Praščiči, 3—4 mes. stari	1 kom. Din	200— do 350—
Kokoši	1 kom. Din	25— do 30—
Piščanci	1 kom. Din	18— do 25—

Pridelki:

Pšenica domača	100 kg Din	230— do 250—
Rž	100 kg Din	170— do 180—
Oves	100 kg Din	160— do 180—
Koruza	100 kg Din	100— do 125—
Ajda	100 kg Din	160— do 180—
Fižol	100 kg Din	250— do 300—
Krompir	100 kg Din	75— do 100—
Seno sladko	100 kg Din	70— do 90—
Seno kislo	100 kg Din	50— do 60—
Slama	100 kg Din	50— do 60—
Mleko	1 liter Din	2— do 2:50
Smetana	1 liter Din	10— do 13—
Surovo maslo	1 kg Din	24— do 30—
Sir	1 kg Din	16— do 20—
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din	80— do 120—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din	60— do 80—

Vrednost denarja

1 nemški frank	Din	13:60
1 švicarski frank	Din	11:10
1 ameriški dolar	Din	57:40
1 angleški funt	Din	196—
1 avstrijski šilling	Din	9:20
1 francoski frank	Din	2:25
1 češkoslovaška krona	Din	1:70
1 italijanska lira	Din	2:93

Žrebanje srečk

2½ % vojne škode

Pri prvem žrebanju, ki se je vršilo dne 17. t. m. so zadele dobitke sledeče srečke:

Štev. 778 serija 3451	Din	500.000—
„ 621 „	4807 „	250.000—
„ 121 „	4609 „	250.000—
„ 525 „	4924 „	100.000—
„ 587 „	1541 „	100.000—
„ 864 „	2055 „	100.000—
„ 188 „	4556 „	100.000—
„ 730 „	2046 „	50.000—
„ 561 „	861 „	50.000—
„ 250 „	3641 „	50.000—
„ 424 „	1851 „	50.000—
„ 37 „	4530 „	50.000—
„ 847 „	2692 „	50.000—
„ 490 „	4784 „	50.000—
„ 790 „	3357 „	50.000—
„ 829 „	1387 „	50.000—
„ 547 „	4481 „	50.000—

Ko prečitaš Kmetški list, da ga prečitaš tudi sosedu in mu priporočaš, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 30 dinarjev.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov
izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog.

KMETJE!

Ako imate kaj naprodaj, ako hočete kaj kupiti, ali česa iščete, inserirajte to najprej v svojem „Kmetsem listu“! — Cena malim oglasom je samo 1 dinar za besedo.

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje ter
kolesa

**Adler-
GRITZNER**

Švicarski pletilni
stroji DUBIED

Igle in posamezni deli za
vse sisteme strojev edino
le pri trvdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

blizu frančiškanskega mostu ob vodi. Telef. št. 29-18
Brezplačen pouk v voženju. — Večletno jamstvo.



Zaloga v Kranju
Trgovina Levčnik

**Hiša v Ptuj
se prodaja**

za hranilne knjižice
ene izmed posojilnic
ali mestne hranilnice
v Ptuj. Hiša ima ne
kaj vrta, studenec in
leži na ugodnem pro-
storu poleg sejmišča.
Cena 39.500 Din. —
Vprašati: Ana Trbuč,
Ptuj, Zrinsko-franko-
panska 10

Pri Češniku

Ljubljana

Lingarjeva — Stritarjeva ulica

je najugodnejši nakup za ženske in moške obleke
ter druge potrebščine

Poštenost mojega podjetja je znana!

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih
pridelkov, najfinejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago
in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst
umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega
trboveljskega in split-
skega portland-cementa

Kolodvorska ulica šte. 7

OGLASI

v

„Kmetsem
listu“

imajo

USPEH!

Perutninarji!

Inkubatore (valilnice) in
ostalo opremo za perutni-
narstvo nabavljena najugod-
neje pri F. Kadlec, tovar-
na inkubatorov, Temerin.
Zahtevajte katalog!

**Posojila
podeljuje
„ZADRUGA“**

Ljubljana, pp. 307
Sprejme poverjenike

Josip Olup, Ljubljana

Trgovina z manufakturnim blagom, moško konfekcijo in mod-
nimi potrebščinami. Velika izbira kamgarnov, sukna in hlače-
vine iz priznane najboljše angleške, češke in domače to-
varne. Velika zaloga moških in deških oblek ter vsakovrstnega
perila iz lastne tovarne TRIGLAV. Obleke in perilo se izde-
luje tudi po meri. Trgovski prostori: Stari trg 2, Pod
Trančo 1, Kolodvorska ulica 8. Moje načelo je:
dobro blago, najnižje cene!

Denar naložite najboljše in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

V LJUBLJANI

REG. ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

Vloge

na knjižice in tekoči račun obrestuje
po 5%, pri tromesečni odpovedi
po 6%, večje stalne vloge po
dogovoru

Stanje vlog

Din 35.000.000.-

Rezervni zaklad:

Din 1.100.000.-

Blagajniške ure:

Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, le ob
sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½ ure

Tavčarjeva (Sodna) ul. 1

Telefon št. 28-47. — Račun poštne hranilnice
št. 14.257. — Brzjavlj: „KmetSKI dom“

Jamstvo za vloge presega večkratno
vrednost vlog. Strankam nudi brez-
plačno poštne položnice za nalaganje
denarja. — Vložne knjižice drugih
zavodov sprejema brez prekinjenja
obrestovanja

Posojila

daje na poroštvo, na vknjižbo in na
zastavo premičnin in vrednostnih pa-
pirjev in v tekočem računu pod naj-
ugodnejšimi pogoji

Podružnici:

**v Kamniku, Glavni trg
v Mariboru, Slomškov trg 3**